

full-scale implementation of the project, called "eCase", will help solve existing problems in the judicial system, namely: ensure access to justice through the exchange of electronic documents; documents between all participants in the trial; reduce legal costs for postal items and paper production; improve and speed up the transfer of court documents between courts, and so on. Electronic justice is aimed at ensuring transparency and accessibility of Justice, improving the quality of work of courts and significant savings in public funds. The implementation of the electronic court project is one of the areas of improving the efficiency of justice in Ukraine. Bohdan Kriklienko, chief of staff of The Supreme Anti-Corruption Court, noted 3 main components of eCase system, such as: making changes to the legislation; user-friendly interface; issues of integration of interaction with other systems [2].

Currently, the electronic court system is an effective tool of the justice system and will speed up the circulation of information in judicial institutions and improve its quality, and as a result, reduce the time required for consideration of court cases.

Summing up the above, it can be argued that the transition from outdated documentary legal proceedings to electronic ones should ensure the efficiency, predictability and convenience of interaction between participants in the judicial process and the court, simplify citizens access to justice and help make justice more transparent and less corrupt.

References:

1. Electronic resource, access mode: <http://www.golos.com.ua/article/329761>
2. Electronic resource, access mode: <https://www.facebook.com/103901934313781/videos/1076208952864373>

Ключові слова: електронний суд, судова система, е-провадження.

Ключевые слова: электронный суд, судебная система, е-производство.

Key words: electronic court, court system, e-proceedings.

КАДЕНКО ОКСАНА ОЛЕГІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури*

ДО ПИТАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ АСОЦІАЦІЇ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Цифровізація – це впровадження цифрових технологій в усі сфери життя: від взаємодії між людьми до промислових виробництв, від предметів побуту до дитячих іграшок, одягу тощо. Це перехід біологічних та фізичних систем у кібербіологічні та кіберфізичні (об'єднання фізичних та обчислювальних компонентів). Перехід діяльності з реального світу у світ віртуальний (онлайн) [1, с. 115].

Згідно офіційної інформації Міністерства цифрової трансформації України однією з цілей його функціонування визначено забезпечення можливості громадянам мати доступ до 100% публічних послуг онлайн [2].

Найближчі три роки в Україні по чергово реалізовується 94 проекти цифрової трансформації, серед яких: е-нотаріат, е-майно, е-місто-будування, е-школа, е-соцзахист, е-міграція, е-лікарня, е-дозвіл тощо [3].

Міністерством юстиції України презентовано мобільний застосунок «Безоплатна правова допомога», що є одним із запланованих онлайн сервісів, створення яких є частиною державної політики, яка визначає цифровізацію як наше майбутнє [4].

Оскільки Україна не має альтернативи діджиталізації [5], а об'єднання цифрового і фізичного світу неминуче [6, с. 50], адвокатура не стоїть осторонь цих процесів. Тим більше, що все частіше серед адвокатів обговорюють реалії діджиталізації адвокатської діяльності із радикальними висновками: якщо адвоката немає в Інтернеті – його не існує взагалі [7]. Зазначене примушує Національну асоціацію адвокатів України (далі – НААУ), яка об'єднує майже 60000 адвокатів, активізуватись у сфері цифровізації власної діяльності [8, с. 7].

За рівнем діджиталізації українська адвокатура випереджає багатьох іноземних колег. Створено та успішно функціонують онлайн сервіси, які дозволяють успішно функціонувати і НААУ, і її членам.

Одним із найвідоміших та наймасштабніших ІТ-продуктів є Єдиний реєстр адвокатів України, який є надійно захищеним інформаційним ресурсом з дворовневою системою внесення даних. Іншим успішним проектом є єдина онлайн платформа, яка забезпечує доступ до професії та підвищення кваліфікації [9].

Крім цього, на веб-сайті НААУ є функціонал особистого кабінету адвоката, який включає онлайн сервіси щодо профілю адвоката, формування ордерів, платежів, бланків документів тощо. Вказаний веб-сайт також містить інформаційні сервіси різного спрямовування (від новин до нормативно-правової бази НААУ) [10].

Наразі відсутня будь-яка офіційна консолідована інформація щодо кількості онлайн сервісів та інтернет-ресурсів, які використовує та/або адмініструє НААУ, хоча такі відомості мали б позитивне значення в контексті інформування адвокатів про діяльність НААУ та популяризації діяльності останньої. На жаль, такої інформації не містить й Звіт НААУ за 2020 рік [8], проте такий недолік може бути усунутий у спосіб публічного висвітлення результатів аналізу власної діяльності у сфері цифровізації.

Слід відмітити, що крім внутрішньої інституційної (корпоративної) цифрової трансформації, НААУ реалізовує і зовнішні напрямки діяльності в означеній сфері. Зокрема, в рамках меморандуму про взаємодію і співпрацю між Державною судовою адміністрацією України та НААУ, державне підприємство «Центр судових сервісів» реалізувало перший етап інтеграції системи «Електронний суд» з Єдиним реєстром адвокатів України. Адвокати отримали можливість підтвердити свої повноваження в особистому кабінеті Електронного суду, самостійно створювати ордери, отримувати довіреності тощо. Для цього користувачу

потрібно лише зазначити в особистому профілі, що він є адвокатом і пройти валідацію свідоцтва адвоката за реєстром НААУ. Перевірка повноважень здійснюється автоматично шляхом взаємодії з Єдиним реєстром адвокатів України. Наступним кроком в рамках співпраці НААУ і Державної судової адміністрації стане інтеграція функціоналу системи Електронний суд, включаючи можливість використання захищеної системи відеоконференц зв'язку, в кабінет адвоката, як складову Єдиного реєстру адвокатів України [11].

Крім цього, НААУ та компанія ЛІГА:ЗАКОН презентували унікальну онлайн-платформу для адвокатів LIGA360:АДВОКАТ НААУ. Означений робочий онлайн-простір містить три блоки: інформаційний, організаційний та репутаційний й покликаний зробити роботу адвоката більш оперативною, комфортною та ефективною [12].

НААУ не планує зупинятись на досягнутому і має намір забезпечити роботу адвокатів найсучаснішими електронними ресурсами [13].

Таким чином, доходимо до висновку, що НААУ є активним учасником цифрової трансформації в Україні.

У сфері цифровізації вона здійснює діяльність у двох напрямках: цифрової трансформації власних ресурсів та участі у процесах цифровізації, які реалізуються іншими суб'єктами, однак у суміжних з НААУ сферах правовідносин.

До першого виду діяльності слід віднести створення та адміністрування онлайн сервісів Єдиного реєстру адвокатів України, підвищення кваліфікації адвокатів, особистого кабінету адвоката тощо. Інтегрованою інтернет-платформою для всіх або абсолютної більшості таких онлайн ресурсів виступає офіційний веб-сайт НААУ.

До другого виду діяльності слід віднести співпрацю та партнерство з державними органами (ДСА, Вищою радою правосуддя тощо) та іншими суб'єктами (ЛІГА:ЗАКОН, Тренінговим центром прокурорів України тощо).

Точкове висвітлення інформації про діяльність НААУ у сфері цифровізації та відсутність консолідованої інформації про всі онлайн сервіси, що нею адмініструються, не дозволяє повною мірою оцінити її досягнення в цій сфері. Для усунення зазначеної прогалини в аналітичній та інформаційній діяльності НААУ доцільно узагальнити наявну інформацію про здійснювану цифрову трансформацію та висвітити її у черговому звіті НААУ за календарний рік та на її офіційному веб-сайті, а також іншими способами, які можуть сприяти популяризації досягнень НААУ у сфері цифровізації.

Список використаної літератури:

1. Петренко Н.О., Машковська Л.В. Цифровізація державних адміністративних послуг в Україні: нормативно-правові аспекти. Право і суспільство, № 2/2020, с. 112-119. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/2_2020/part_1/20.pdf (дата звернення 05.05.2021).
2. Цілі до 2024 року (заголовок з екрану). URL: <https://thedigital.gov.ua/ministry> (дата звернення 05.05.2021).

3. Володимир Зеленський підтримує стратегію цифрової трансформації України на наступні роки (заголовок з екрану). URL: <https://www.president.gov.ua/news/volodimir-zelenskij-pidtrimuye-strategiyu-cifrovoi-transfor-66605> (дата звернення 05.05.2021).
4. Безоплатна правова допомога тепер і в мобільному застосунку (заголовок з екрану). URL: <https://www.legalaid.gov.ua/novyny/bezoplatna-pravova-dopomoga-teper-i-v-mobilnomu-zastosunku/> (дата звернення 05.05.2021).
5. Діджиталізація України: які переваги та загрози нам очікувати – прогноз експерта з кібербезпеки (заголовок з екрану). URL: <https://senior.ua/articles/ddzhitalzacya-ukrani-yak-perevagi-ta-zagrozi-nam-ochkuvati-prognoz-eksperta-z-kiberbezpeki> (дата звернення 05.05.2021).
6. Жосан Г. Стан розвитку діджиталізації в Україні. Економічний аналіз. 2020. Том 30. No 1. Частина 2. С. 44-52.
7. Змінюйся або помри: підсумки юридичного форуму ААУ (заголовок з екрану). URL: https://jurliga.ligazakon.net/ua/news/198642_zmnyuysya-abo-pomri-pdsumki-yuridichnogo-forumu-aaau (дата звернення 05.05.2021).
8. Звіт Національної асоціації адвокатів України за 2020 рік. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/news/zvity/UNBA_ANNUAL_REPORT_2020.pdf (дата звернення 05.05.2021).
9. Діджиталізація адвокатури: як впровадження інновацій зробило українських адвокатів однією з найпрогресивніших спільнот у Європі (заголовок з екрану). Видання «Новое время», 22.08.2019. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/didzhitalizaciya-advokaturi-yak-vprovadzhennya-innovacyi-zrobilo-ukrajinskih-advokativ-odniyeyu-z-nauprogresivnishih-spilnot-u-yevropi-50038497.html> (дата звернення 05.05.2021).
10. Національна асоціація адвокатів України: офіційний веб-сайт. URL: <https://unba.org.ua/> (дата звернення 05.05.2021).
11. Завершено перший етап інтеграції системи «Електронний суд» з Єдиним реєстром адвокатів України – НААУ (заголовок з екрану). Інформаційне агентство «Інтерфакс-Україна», 02.04.2021. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/telecom/734818.html> (дата звернення 05.05.2021).
12. НААУ та ЛІГА:ЗАКОН презентували онлайн-платформу для адвокатів LIGA360:АДВОКАТ НААУ (заголовок з екрану) URL: <https://unba.org.ua/news/6323-naau-ta-liga-zakon-prezentovali-onlajn-platformu-dlya-advokativ-liga360-advokat-naau.html> (дата звернення 05.05.2021).
13. Електронний суд – пріоритет для НААУ в умовах пандемії Covid-19 (заголовок з екрану). URL: <https://unba.org.ua/publications/6454-elektronnij-sud-prioritet-dlya-naau-v-umovah-pandemii-covid-19.html> (дата звернення 05.05.2021).

Ключові слова: Національна асоціація адвокатів України, адвокатура, адвокат, цифровізація, онлайн, веб-сайт.

Ключевые слова: Национальная ассоциация адвокатов Украины, адвокатура, адвокат, цифровизация, онлайн, веб-сайт.

Key words: Ukrainian national bar association, advocacy, advokat, digitalization, online, Web site.